τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος, Αἰσχύλ. Πέρσ. 895· ἐπὶ τῆς Κορίνθου ὡς μητροπόλεω, τῆς Κερκύρας, Θουκ. 1. 24. **2)** μεταφορ., ἐστὶ μ. τοῦ ψυχροῦ [ὁ ἐγκέφαλος] Ἱππ. 249. 49· ἡ ἱστορία μ. τῆς φιλοσοφίας Διόδ. 1. 2, πρβλ. Χρύσιππ. παρ' Ἀθην. 104Α.

II. ἡ μητρόπολις, ἡ πατρίς τινος, Πινδ. Ν. 5. 16, Σοφ. Ο Κ. 707, Ἀντ. 1122. **III.** ἡ πρωτεύουσα πόλις, Ξεν. Ἀν. 5. 2, 3., 5. 4, 15· ἡ μ. τῆς Ἀσίας, πίθαν. ἡ Ἔφεσος, Συλλ. Ἐπιγρ. 335· ἡ μ. τῆς Ἰωνίας, δηλ. ἡ Μίλητος, αὐτόθι 339, κτλ.

μητροπολίτης [ῖ], **ου**, ὁ πολίτης τῆς μητροπόλεως, Συλλ. Ἐπιγρ. 4472. 4. **II.** ὁ τῆς μητροπόλεως ἐπίσκοπος, Συλλ. Ἐπιγρ. 8693, Γρηγ. Ναζ. Π, 396Β· — κατὰ τὸν Εὐάγριον (4. 11) οἱ μητροπολῖται ἦσαν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐξάρχων. Κατὰ τὴν δεκάτην καὶ τὰς ἀκολούθους ἑκατονταετηρίδας ἦσαν ὑπέρτεροι τῶν ἀρχιεπισκόπων, Κ. Πορφ. Ἔκθ. Βασ. Τάξ. 531, 1.

μητροπολιτικός, ή, όν, ὁ ἀνήκων εἰς μητρόπολιν, Σωζομ. Ἐκκλ. Ἱστ. 3, 6, κλ.

μητροπολῖτις, -ιδος, ἡ, ἡ ἀνήκουσα εἰς μητρόπολιν, μητροπολῖτις ἐκκλησία, ἡ ἐκκλησία τῆς μητροπόλεως, Συνέσ. 1417Α.

μητρο-πόλος, ον, ἐπίθ. τῆς Εἰλειθυίας, ἡ περιποιουμένη καὶ βοηθοῦσα τὰς μητέρας κατὰ τὸν τοκετόν, Πινδ. Π. 3. 15. **II.** αἱ μ. = μέλισσαι (Ι. 2), Ἡσύχ.

μητρο-πρεπής, ές, ὁ ἁρμόζων εἰς μητέρα, ἐν τῷ ἐπιρρ. **-πῶς**, Ἰω. Δαμασκ. ΙΙΙ, 689Α.

μητρόπτολις, ἡ, (= **μητρόπολις**) Ἐπιγρ. ἔμμετρ. Κυρήνης, Smith and Porcher Discoveries at Cyrene, tab. 76.

μητρορ-ραίστης, ου, ὁ, μητροκτόνος, μητραλοίας, Σουίδ.

μητρόρ-ριπτος, ον, ὁ ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀπερριμμένος, Ἀνθ. Π. 15. 26.

μητρότεκνος, ἡ, ἡ μήτηρ ἅμα καὶ τέκνον οὖσα, Θεόδ. Στουδ. σ. 80, ἔκδ. Mi.

μητρότης, ἡ, τὸ ἀφῃρημένον οὐσιαστ. τοῦ μήτηρ, ἡ ἰδιότης τῆς μητρός, Ἑρωτήσ. καὶ Ἀποκρ. Ὀρθοδόξ. 501Β.

μητρο-τύπτης, ου, ὁ, = **μητραλοίας**, Ἡσύχ. ἐν λ. **ἀλοιᾷ**.

μητρο-φθόρος, ον, ὁ φονεύων τὴν ἰδίαν μητέρα, μητροκτόνος, Ἀνθ. Π. 9. 498. **2)** ὁ ἐλθὼν εἰς σαρκικὴν μῖξιν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ μητρός, Ἀγαθ. 134, 8.

μητρο-φόνος, ον, μητροκτόνος, ἀντίποιν' ὡς τίνης ματροφόνου δύας (οὕτω ὁ Casaub ἀντὶ **μητροφόνας**), Αἰσχύλ Εὐμ. 268. **2)** ὡς οὐσ., μητραλοίας, φονεὺς τῆς ἰδίας μητρός, αὐτόθι 257.

μητρο-φόντης, ὁ, = μητροφόνος, Εὐρ. Ὀρ. 497, Ἀριστ. Ρητ. 3. 2, 14.

μητρυιά, Δωρ. -ματρ-, ᾶς, Ἰων. **μητρυιή, ῆς**, ἡ· — ὡς καὶ νῦν, Ἰλ., κτλ.· ἡ κακία καὶ σκληρότης τῶν μητρυιῶν ἦτο παροιμιώδης (πρβλ. τὸ Λατ. injusta noverca), ἐδικαίευ εἶναι καὶ τῷ ἔργῳ μ., δηλ. οὐ μόνον λόγῳ ἀλλὰ καὶ πράγματι, Ἡρόδ. 4. 154· ὡσαύτως, ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ, ἐπὶ ἀτυχῶν καὶ τυχηρῶν ἡμερῶν, «ἐπειδὴ ἡ μήτηρ ἥπιος, ἡ δὲ μητρυιὰ κακή, εἶπεν, αἱ μὲν τῶν ἡμερῶν εἰσι μητέρες, ὡς ἂν ἀγαθαί, αἱ δὲ μητρυιαί, ὡς ἂν κακαί» (Σχόλ. Πρόκλ.), Ἡσ. Ἔργ. κ. Ἡμ. 823· φεύγετε μητρυιῆς καὶ τάφον οἱ πρόγονοι Ἀνθ. Π. 9. 67· μητρυιαὶ προγόνοισιν ἀεὶ κακὸν αὐτόθι 68· — μεταφορ., μ. νεῶν, ἐπὶ κινδυνώδους ἀκτῆς, Αἰσχύλ. Πρ. 727· οὕτω περὶ τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς ὡς γεννηθέντων ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀττ. γῆς λέγεται: τρεφόμενοι οὐχ ὑπὸ μητρυιᾶς ἀλλ' ὑπὸ μητρὸς τῆς χώρας Πλάτ. Μενέξ. 237Β, πρβλ. Πλούτ. 2. 201Β, Velleius Paterculus (Λατ. Ἱστορικ.) 2. 4, 4.

μητρυιάζω, εἶμαι μητρυιά, φέρομαι ὡς τοιαύτη, Γλωσσ.

μητρυιογάμοι, οἱ, οἱ τὴν μητρυιὰν λαμβάνοντες ὡς γυναῖκα, Ὑποθ. τ. Μανέθ. ἀποτελεσμ. ἔκδ. Ludw. σ. 98.

μητρυιός, οῦ, ὁ, ὡς καὶ νῦν, Θεόπομπ. Κωμ. ἐν «Εἰρήνῃ» 6· «καὶ μητρυιὸν οἱ παλαιοὶ φασι τὸν πατρῴον, ἀρρενωνυμοῦντες τὴν μητρυιὰν» Εὐστ. 560, 14.

μητρυιώδης, ες, (εἶδος) ὅμοιος πρὸς μητρυιάν, τὸ **μητρυιῶδες**, τὸ «φέρσιμον» τῆς μητρυιᾶς, σκληρότης, Πλούτ. 2. 143Α.

μητρῳάζω, τελῶ τὰ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν Κυβέλης μυστήρια, μεταγεν.

μητρωακός, ἡ, όν, = **μητρῷος**, ΙΙ, ὄνομα συγγράμματος Πρόκλου τοῦ Λυκίου, Μαρῖν. ἐν Βίῳ Πρόκλ. 33, «ἔγραψε .. καὶ μητρωακὴν βίβλον (ἔστι δὲ περὶ τὸν θεὸν θεολογία)» Εὐδοκία Μακρεμ. 366.

μητρῴζω, εἶμαι ὅμοιος τῇ μητρί, Θεογνώστ. Κανόν. ἐν Ἀνεκδ. Κραμήρου τ. 2, σ. 142, 23, Μιχαὴλ Ψελλ. ἐν Μεσ. Βιβλ. Σάθα τ. 5, σ. 409.

μητρῴος, α, ον, Ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **μητρῷος**, Ὀδ. Τ. 410.

μήτρων, Δωρ. **μάτρων, ωνος, ὁ, = μήτρως**, Ἑλλ. Ἐπιγρ. 322. 5., 371. 3.

μητρωνυμικός, ή, όν, (ὄνομα) ὁ ὠνομασμένος κατὰ τὸ ὄνομα τῆς μητρός, πρβλ. **πατρωνυμικός**, Ἐτυμ. Μέγ. 166. 11. Ἐπίρρ. **-κῶς**. Σχόλ. εἰς Πινδ. Π. 3, 118.

μητρῷος, Δωρ. **μᾶτρ-, α, ον**, συνῃρ. ἀντὶ **μητρῴος**, (ὁ ἴδε)· ἀνήκων εἰς μητέρα, ὁ τῆς μητρός, αἷμα Αἰσχύλ. Εὐμ. 230· τὰ πατρῷα καὶ μ. πήματα Σοφ. Ο. Κ. 1196· μ. δέμας, περίφρ. ἀντὶ τὴν μητέρα, Αἰσχύλ. Εὐμ. 84· — τὰ μ., τὰ δικαιώματα τῆς μητρός, Ἡρόδ. 3. 53· οἱ πατρῷοι καὶ μ. θεοί Ξεν. Κυν. 1, 15, πρβλ. Συλλ. Ἐπιγρ. 493. **2)** τὸ μ. μόριον = **μήτρα**, Ἱππ. 1185Α.

II. Μητρῷον (ὀηλ. (ἱερόν), τό, ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος, Κλειτόδημ. 1, ἴδε ἐν λ. **μήτηρ**· — ἀλλὰ συχνότερον, ὁ ναὸς τῆς Κυβέλης, ἰδίως ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ἔκειτο παρὰ τὸ **βουλευτήριον**, καὶ ἐχρησίμευεν ὡς ἀρχεῖον ἐν ᾧ ἐρυλάττοντο τὰ δημόσια ἔγγραφα κλπ., Δημ. 381. 2, Ἀντιφῶν 30. 33, κτλ., ἴδε Böckh P. E. 2. 143, n. 421. **2) Μητρῷα** (ἐξυπ. ἱερά), τά, ἡ λατρεία τῆς Κυβέλης, Διον. Ἁλ. π. Δημ. 22, Πλούτ., κτλ.· ὡσαύτως, τὸ Μ. αὔλημα Παυσ. 10. 30, 9.

μήτρως, Δωρ. **μᾶτρ-, ὁ** γεν. **ωος** καὶ **ω**, αἰτ. **ωα** καὶ **ων**· ὁ πλησ. ἀείποτε κατὰ τὴν γ' κλίσιν, ὡς τὸ **πάτρως**· — πρὸς μητρὸς θεῖος, Ἰλ. Β. 662., Π. 717, Ἡρόδ. 4. 80, κτλ. **2)** καθόλου, συγγενὴς πρὸς μητρός, μάτρωες ἄνδρες Πινδ. Π. 6. 130, πρβλ. Ν. 10. 70, Εὐρ. Ἡρ. Μαιν. 43. **3)** = **μητροπάτωρ**, Πινδ. Ο. 9. 96.

μητρῳσμός, Δωρ. **ματρ-**, ὁ, τὸ ἑορτάζειν τὴν ἑορτὴν τῆς Κυβέλης, Φίντυς παρὰ Στοβ. 444. 23, 445. 22.

μηχᾶνάομαι, Ἰων. **-έομαι** (ἴδε ἐν τέλ.)· ἀποθ.: μέλλ. **-ήσομαι** Αἰσχύλ., Πλάτ.· ἀόρ. **ἐμηχανησάμην** Ἀττ.· πρκμ. **μεμηχάνημαι** (ἴδε κατωτ. Β)· — **ἐν** χρήσει παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τοῖς Ἐπικ. τύποις, **μηχανάασθε** Ὀδ. Υ. 370· **μηχανόωνται, -ωντο**, συχν. (ὑποτ. **-ᾶται** Ἡσ. Ἔργ. κ. Ἡμ. 239)· εὐκτ. **-ῴατο** Ὀδ. Π. 190· ἀπαρ. **-ᾶσθαι** Γ. 213., Π. 93· — οἱ Ἴων. τύποι εἶναι πιθ. **ἐμηχανέοντο, μηχανεόμενος**, ὡς Ἡρόδ. 5. 63., 6. 133., 7. 172., 8. 7· ἂν καὶ τὰ Ἀντίγραφ. ποικίλλουσι μεταξὺ τῶν τύπων **-έοντο, -έωντο, -ῶντο, -έατο, -εώμενος**· ἐν 6. 46, **μηχανῴατο** ἔδει νὰ γραφῇ ἀντὶ **-οίατο**· Dind. de Dial. Hdt. XXXI· (μηχανή, μῆχος). Ὡς τὸ Λατ. machinari, κατασκευάζω διὰ τέχνης, συναρμόζω, κατασκευάζω, οἰκοδομῶ, τείχεα μηχανόωντο Ἰλ. Θ. 177· πλοῖα Ἡρόδ. 1. 94, πρβλ. Θουκ. 4. 47· καὶ οὕτως ἐπὶ παντὸς ἔργου ἀπαιτοῦντος δεξιότητα ἢ τέχνην, λαγὸν μηχανησάμενος, μετὰ τέχνης παρασκευάσας λαγόν, Ἡρόδ. 1. 123· μ. σκιάς Ξεν. Κύρ. 8. 8, 17· καθόλου παρασκευάζω, κάμνω ἕτοιμον, τάφον καὶ κατασκαφάς τινι Αἰσχύλ. Θήβ. 1038· κόμιστρα ὁ αὐτ. ἐν Ἀγ. 965· ἐσβάσεις Εὐρ. Ι. Τ. 101. **2)** συχνότερον, ἐπινοῶ, τεχνάζομαι, Ὅμ., κτλ.· συχνάκις ἐπὶ κακῆς σημασίας, ἀτάσθαλα, κακά, ἀεικέα μηχανόωνται Ὀδ. Γ. 207., Ρ. 499, Χ. 432· — ὡσαύτως ἁπλῶς, προξενῶ, ἐπιφέρω, Ἡρόδ. 2. 21· θάνατόν τινος Ἀντιφῶν 111, ἐν τέλ.· ἐλευθερίαν Ξεν. Κύρ. 3. 2, 15, κτλ. — Συντάσσ.: μηχανῶμαί τί τινι, μηχανῶμαι, ἐπινοῶ, τεχνάζομαί τι ἐναντίον τινός, Ὅμ. ἔνθ' ἀνωτ., Ἀντιφῶν 112. 25· τι ἐπί τινι Ἡρόδ. 4. 154., 6. 88, κτλ.· ὡσαύτως, τι εἴς τινα ὁ αὐτ. ἐν 6. 121, Εὐρ. Φοίν. 1612· ἐπί τινα Ξεν. Ἀπομν. 2. 3, 10· πρός τινα Ἡρόδ. 2. 95· — ἀπολ., βυσσοδομῶ, σχεδιάζω κακὰ ἐναντίον τινός, πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωντο Ὀδ. Δ. 822· — μετ' αἰτ. πράγμ., ἴδε ἀνωτ.· μ. τι ἐπί τινι, διά τινα σκοπόν, Ἡρόδ. 1. 60· οὕτω, εἴς τι Πλάτ. Πρωτ. 320Ε· πρός τι Ξεν. Κύρ. 8. 2, 26· ἐκ τῶν ἐσθλῶν αἰσχρὰ μ. Εὐρ. Ἱππ. 331· — παρὰ πεζογράφοις, συχνάκις ἀκολουθεῖ τὸ **ὅπως**, «πῶς νά», «διὰ νά», μ. ὅπως τι ἔσται Ἡρόδ. 2. 121, 3, Πλάτ. Ἀπολ. 39Α, κτλ.· ὅπως ἂν τι γένηται ὁ αὐτ. ἐν Γοργ. 481Α· ὡσαύτως, πᾶσαν μηχανὴν μ. ὅπως .. ὁ αὐτ. ἐν Πολ. 460C· — μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρ., ἐπινοῶ πῶς νὰ κάμω τι, ἢ πῶς νὰ γείνῃ τι, ὁ αὐτ. ἐν 519Ε, Ξεν. Κύρ. 1. 6, 22. **II.** ὡς μέσ., προμηθεύω δι' ἐμαυτόν, Σοφ. Φιλ. 295, Ξεν. Κύρ. 3. 2, 15.

Β. τὸ ἐνεργ. **μηχανάω** εἶναι ἐν χρήσει παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ Ἐπικ. μετοχ., ἀτάσθαλα μηχανόωντας, μηχανωμένους κακὰ πράγματα, Ὀδ. Σ. 143, πρβλ. Ἀπολλ. Ῥόδ. Γ. 583· καὶ παρὰ Σοφ. ἐν Αἴ. 1037 ἐν τῷ ἀπαρ. **μηχανᾶν**· ἀλλ' ὁ πρκμ. **μεμηχάνημαι** κεῖται ἐπὶ παθ. σημασ. παρ' Ἡροδ. 1. 98, Σοφ. Τρ. 586, Ξεν. Κύρ. 8. 3, 1, Ἰσοκρ. 27Ε, Δημ. 604. 7, κτλ.· ἂν καὶ εἶναι ἐν χρήσει καὶ ἐπὶ ἐνεργ. σημασίας, Πλάτ. Γοργ. 459D, Νόμ. 904Β, Ξεν., κτλ.· — ὑπερσ. ἐπὶ παθ. σημασ. ἀπροσ., οὕτως ἐμεμηχάνητο αὐτοῖς Ἀντιφῶν 135. 43· — ἀόρ. **ἐμηχανήθην** ἐπὶ παθ. σημασ., Διον. Ἁλ. 12. 14, Ἰωσήπ. Ἰουδ. Ἀρχ. 18. 2, 4.

μηχᾶνεύομαι, = **μηχανάομαι**, διάφ. γραφ. ἐν Ξεν. Κύρ. 4.5, 49· — κεῖται ὡς παθ. παρὰ Διον. Ἁλ. π. Ἰσαί. 16, καὶ παρὰ τοῖς Ἑβδ. (Β' Παραλειπομ. ΚΖ', 15).

μηχάνευσις, εως, ἡ, ἐπινόησις, ἐπίνοια, παρασκευή, μνημονεύεται ἐν τοῦ Ἱππ.

μηχᾶνή, Δωρ. **μᾶχανά**, ἡ, (μῆχος) τὸ παρὰ Λατ. machina· **1)** ἐργαλεῖον, μηχάνημα πρὸς ἀνύψωσιν βαρῶν καὶ τὰ ὅμοια, Ἡρόδ. 2. 135., 3. 152, κ. ἀλλ.· ἰχθυόδολω μ. Ποσειδῶνος, ἐπὶ τῆς τριαίνης, Αἰσχύλ. Θήβ. 132· λαοπόροις μ., ἐπὶ τῆς ἐκ πλοίων γεφύρας τοῦ Ξέρξου, ὁ αὐτ. ἐν Πέρσ. 113, πρβλ. 722. **2)** πολεμική τις μηχανή, Θουκ., τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς φράσεσι, μηχανὰς προσάγειν, 2. 76, κτλ.· μηχαναῖς ἐλεῖν 4. 13. **3)**